

HLEDÁME **METODIKA** (ZN. GENIÁLNÍHO)

Workshop pro ředitele knihoven
pověřených výkonem regionálních funkcí

Litoměřice 17. – 18. 6. 2026

PhDr. Marie Šedá
marie.seda@nkp.cz

METODIK V POVĚŘENÉ KNIHOVNĚ

VIZE

Dlouhodobý pohled do budoucna

- změnit knihovny
- zmodernizovat je, proměnit interiér, bezbariérovost
- zavést nejen AKS, ale také e-knihy a další
- vzdělávat knihovníky v obsluhovaných knihovnách

MISE

Cíl a smysl metodické práce

- podávat pomocnou ruku knihovníkům v regionu
- profesionální podpora, propojování knihoven
- vzdělávání, jednání se starosty a zastupiteli
- řešení krizových situací

KNIHOVNÍK PRO KNIHOVNÍKY V REGIONU

METODIK V POVĚŘENÉ KNIHOVNĚ

Pracovní pozice s odlišným zaměřením

- primárně nepracuje s uživateli, není příliš v kontaktu s kolegy v knihovně
- hlavní náplní je koordinovat práci v obsluhovaných knihovnách
- dělat odborný mentoring pro knihovníky “venku”
- **školitel – konzultant – rádce**

Cíl

- jde o to, aby knihovny v regionu bez ohledu na jejich velikost (profi – neprofi) fungovaly moderně, efektivně a podle platných standardů

METODIK	VZDĚLÁNÍ	PRAXE
KNIHOVNA POVĚŘENÁ VÝKONEM RF	SŠ, VOŠ, BC...	víc než velmi vítaná

METODIK ... A KATALOG PRACÍ

- základní dokument pro všechny knihovny
- informace o pracovních pozicích
- **metodik v knihovně**
- <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-257>

Díl 2.03

- 10 PT – 8. Knihovní metodická, konzultační a poradenská činnost s regionální působností (metodik).

JE TO MÁLO NEBO MOC?
METODIK NENÍ JEN O KNIHÁCH – JE TO SLUŽBA A PARTNERSTVÍ.

HLEDÁME METODIKA KOMUNIKUJÍCÍHO

PSYCHOLOG

50 %

DIPLOMAT

30 %

TLUMOČNÍK

20 %

- **schopnost měnit komunikační styl**

- knihovnice / knihovník
- ředitel / vedoucí knihovny
- starosta / zastupitelstvo

- **empatie a naslouchání**

- naslouchat, pak hledat řešení

- **vyjednávací schopnosti**

- obhájení rozpočtu na RF
- obhájení rozpočtu na obsluhovanou knihovnu

- **lektorské a prezentační dovednosti**

- vedení seminářů, porad
- prezentace nových trendů do knihoven

- **krizová komunikace a řešení konfliktů**

- knihovník x knihovník
- knihovník x zřizovatel
- tlumit emoce, hledat řešení
- knihovník jako mediátor

METODIK JAKO EXPERT S LIDSKOU TVÁŘÍ

HLEDÁME METODIKA **EXPERTA S LIDSKOU TVÁŘÍ**

Nejcennější typ profesionála.

Zná a ovládá zákony, standardy, normy i doporučení,
dotační tituly, termíny, statistiky...

ALE:

- **místo “kontroly” jezdí na návštěvu / metodickou návštěvu**
  - naslouchá knihovníkovi, poptá se, jak se mu daří, co je nového
  - buduje vztah založený na důvěře a porozumění
- **umí povzbudit, pochválit i ocenit jeho práci**
  - je trpělivý, empatický
  - má i technologickou gramotnost – ovládá AKS, umí nastavit počítač, pokud je třeba něco operativně řešit, ví, jak na to

KNIHOVNÍCI JEJ VIDÍ JAKO OPORU, NE JAKO “KONTROLU”

HLEDÁME METODIKA CO UMÍ PORADIT, VYSVĚTLIT I NADCHNOUT

SILNÉ STRÁNKY

- odborné zázemí
- finanční garance (dotace z kraje)
- centralizovaný nákup (rabaty...)
- přehled o regionu
- znalost kontextu celého kraje

SLABÉ STRÁNKY

- pracovní přetížení – málo metodiků na počet obsluhovaných knihoven
- administrativní zátěž
- komunikační bariéra – pokyny z centra nemusí všichni chápat
- omezené pravomoci
- nepřijetí metodika v obci jako poradce a partnera

SWOT

HROZBY

- krácení rozpočtů – zvýšení mezd, nákladů na vzdělávání, nákup fondu...
- nedostatek expertů – odchod zkušených metodiků, chybějící mentoring při předávání pozice
- rychlý (překotný) rozvoj technologií, nedostatek času se vzdělávat
- nezájem obcí, omezování činnosti knihoven

PŘÍLEŽITOSTI

- vzdělávání zdarma, v pracovní době
- modernizace knihoven
- soutěžení knihoven, oceňování knihovníků

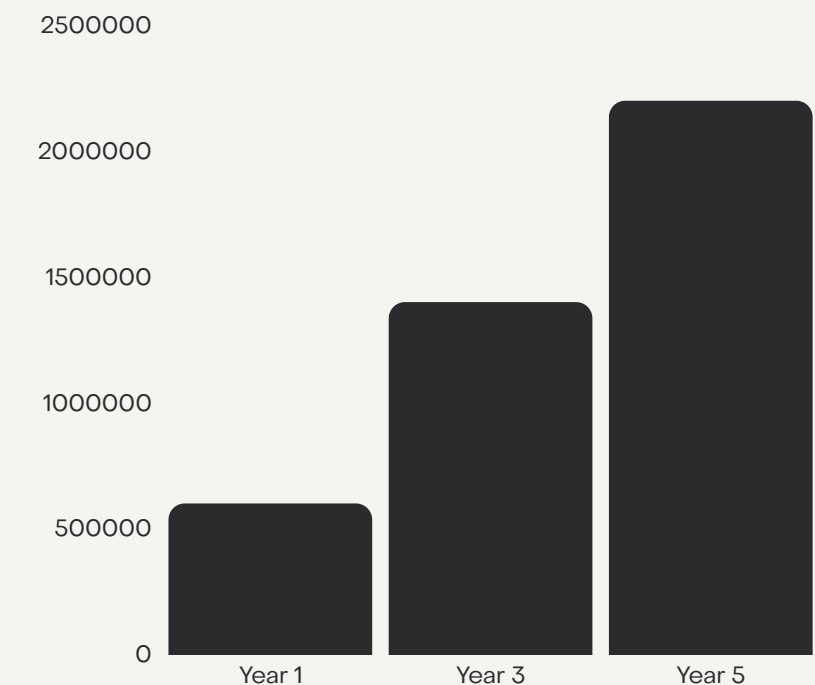
HLEDÁME METODIKA MILOVNÍKA STATISTIKY

Statistiky jsou příběhy, které vyprávějí o knihovnách

- za čísla jsou vidět lidé a realita obce
- změna knihovny, její modernizace
- zapojení místní komunity, kluby matek / otců
- pochopení významu čtení pro rozvoj žáků
- ale také útlumy, které vycházejí ze špatných rozhodnutí

Statistická data umí metodik přeložit do srozumitelného jazyka

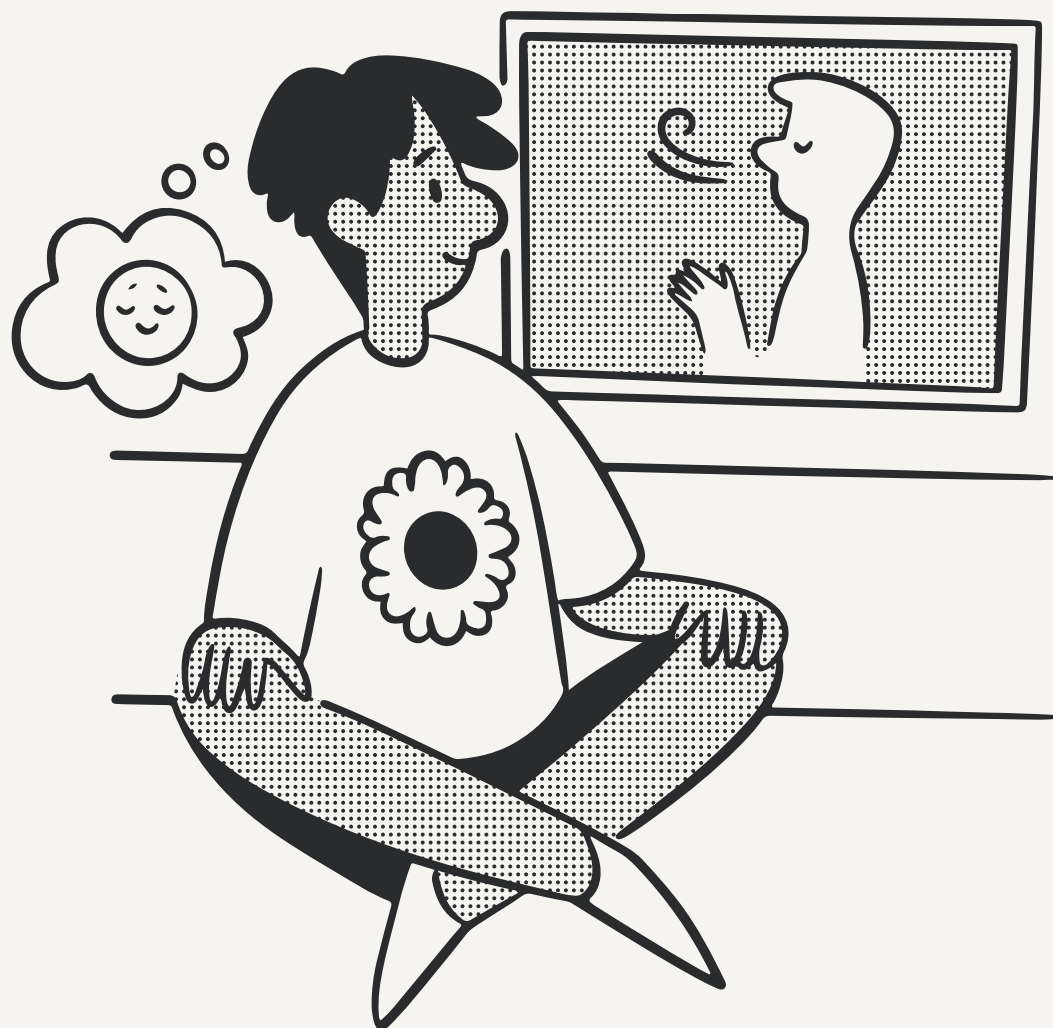
- využívá je při argumentaci s obcí
- umí je propagovat na webu, sítích, ve zpravodaji, výroční zprávě
- čísla bere jako důkazy o tom, že má smysl do knihovny a komunity investovat

STATISTIKA JE NEJSILNĚJŠÍ NÁSTROJ NEJEN PRO METODIKA

HLEDÁME METODIKA **KDYŽ METODIKA NENÍ NUDA**

“CSI” – MÍSTO ČINU

- metodik je v pohybu, poznává “své” obsluhované knihovny
- zkoumá, jak je vylepšit, jaké služby zavést
- jak knihovnu zmodernizovat a jak tam přitáhnout lidi
- interiérový design s nulovým rozpočtem a okamžitým efektem

PSYCHOLOGIE

- jak probudit jiskru v “zasloužilé” paní knihovnici
- jak vysvětlit starostovi, že to chce novou krev

KOMUNITNÍ DESIGN

- metodik inspiruje, přináší nápady z okolí a ze světa
- navrhuje zařídit semínkovnu, Noc s Andersenem, digitální kurzy pro veřejnost...
- výstavy o historii obce
- zpravodaj a zprávy o knihovně, kalendář s obrázky dětí
- zapojení hasičů, včelařů, řemeslníků...

METODIK SE STÁVÁ VIZIONÁŘEM S ODBORNÝM ZÁZEMÍM

HLEDÁME METODIKA **INSPIRACE PRO OSTATNÍ**

MÁTE TOP METODIKA?
PODĚLTE SE O NĚJ A MOTIVUJTE
OSTATNÍ!

HLEDÁME **METODIKA** (ZN. GENIÁLNÍHO)

Workshop pro ředitele knihoven
pověřených výkonem regionálních funkcí

Litoměřice 17. – 18. 6. 2026

PhDr. Marie Šedá
marie.seda@nkp.cz